

شناسایی احتمالات و برنامه مدیریت ریسک

یک برنامه مدیریت ریسک ایجاد کنید

مهندسان سازه افراد خارق العاده‌ای هستند. اکثریت قریب به اتفاق آن‌ها به راحتی نیروها و لنگرها را در یک سازه نامعین تعیین می‌کنند. هرچه که یک پروژه پیچیده‌تر باشد؛ ما با چالش بزرگ‌تری روبرو خواهیم شد. گاهی به حدی هیجان‌زده می‌شویم که ریسک‌های پروژه را فراموش می‌کنیم. در مجموع مهندسان افرادی خوش‌بین هستند. متأسفانه، مهندسی سازه حرفه‌ای نسبتاً مخاطره‌آمیز است. مهندسین سازه بالاترین نسبت مطالبه به درآمد (بازده) را در میان کارشناسان معماری / مهندسی دارند. این بدان معنا نیست که بیشترین مطالبات علیه مهندسان سازه وجود دارد. برعکس آن‌ها این چنین نیستند.

یک پاسخ برای هر پروژه این است که یک طرح مدیریت ریسک وجود داشته باشد. ویکی پدیا مدیریت ریسک را تحت این عنوان تعریف می‌کند: «شناسایی، ارزیابی و اولویت‌بندی ریسک از طریق استفاده هماهنگ و اقتصادی از منابع به منظور کاهش، نظارت و کنترل احتمال وقوع و تأثیر رویدادهای ناگوار و یا به حداکثر رساندن درک و استفاده از فرصت‌ها». مهندسان و مدیران پروژه با تجربه می‌توانند این امر را به درستی انجام دهند. در مورد سایر افراد باید یک تلاش آگاهانه در جهت مدیریت ریسک انجام شود. یک راه ایجاد یک برنامه مدیریت ریسک برای هر پروژه می‌باشد. برای پروژه‌های کوچک‌تر و با پیچیدگی کمتر طرح مدیریت ریسک می‌تواند ساده و غیررسمی باشد. با این حال برای پروژه‌های بزرگ‌تر و با پیچیدگی بیشتر یک برنامه‌ی رسمی باید تهیه و با تمام تیم پروژه به اشتراک گذاشته شود.

یک برنامه مدیریت ریسک مناسب باید شامل آنالیز خطرات احتمالی و نیز یک استراتژی برای کاهش این خطرات باشد. اولین گام در تهیه‌ی یک برنامه مدیریت ریسک شناسایی ریسک‌ها است. ریسک به‌عنوان یک رویداد یا شرایط نامشخص تعریف می‌شود که در صورت رخ دادن یک اثر مثبت یا منفی بر روی حداقل یکی از اهداف پروژه خواهد داشت (موسسه مدیریت پروژه). تیم

پروژه باید تعیین کند که کدام خطرات ممکن است بر روی پروژه تأثیر بگذارند و ویژگی‌های آنها را مستندسازی کند. ویژگی خطرات می‌توانند شامل عوامل اصلی، دسته‌بندی ریسک و علائم ریسک یا خطر باشد.

گام دوم در تهیه یک برنامه مدیریت ریسک، آنالیز کیفی و/ یا کمی ریسک است. در این فرآیند، تیم طراحی احتمال وقوع و تأثیر را برای هر خطر ارزیابی می‌کند. تیم طراحی همچنین می‌تواند خطرات را بر اساس دسته‌بندی، سیر زمانی و ... سازمان‌دهی کند.

خطراتی که احتمال وقوع بالا یا تأثیر زیادی بر روی پروژه دارند، به‌عنوان ریسک‌های بزرگ شناخته می‌شوند. این ریسک‌ها وارد مرحله سوم تهیه برنامه مدیریت ریسک می‌شوند: برنامه‌ریزی پاسخ به ریسک. در این بخش یک برنامه پاسخ برای هر خطر قابل توجه تهیه می‌شود. در مورد ریسک‌های منفی، این برنامه پاسخ در یکی از این چهار دسته قرار می‌گیرد:

- **اجتناب:** تغییر پروژه برای از بین بردن تهدید ایجاد شده توسط یک ریسک مضر
- **انتقال:** تغییر دادن تأثیر منفی یک تهدید همراه با مالکیت پاسخ به یک شخص ثالث. این امر غالباً به‌صورت مالی از طریق قراردادهای بیمه و یا به‌صورت عملی از طریق برون‌سپاری یک فعالیت انجام می‌شود.
- **کاهش:** کاهش احتمال و اثرات یک خطر نامطلوب تا حد یک آستانه‌ی قابل قبول
- **پذیرش:** زندگی کردن با امکان یک اثر منفی

برنامه‌های پاسخ تعریف شده احتمال اثرات منفی بر روی پروژه شما را کاهش می‌دهند و یا در صورت وقوع شما را آماده می‌کنند. گام نهایی در مدیریت خطر، نظارت و کنترل خطر است. مراقب علائم خطر باشید و به‌طور مرتب برنامه را بررسی کنید تا خطرات جدید را شناسایی یا مواردی را که قبلاً شناسایی کرده‌اید، اصلاح کنید. برنامه مدیریت ریسک باید یک سند زنده باشد و با پیش روی پروژه قابل تجدید نظر باشد.

به‌طور خلاصه، باید یک برنامه رسمی یا غیر رسمی مدیریت ریسک برای هر پروژه تهیه شود. این برنامه باید با آگاهی از اطلاعات بیشتر به‌روزرسانی شود. فرآیند ایجاد یک برنامه به شرح زیر است:

۱. شناسایی خطرات
۲. آنالیز کیفی و / یا کمی خطر
۳. برنامه‌های پاسخ خطر
۴. نظارت و کنترل

مترجم: پوریا نخعی

منبع:

<http://www.structuremag.org/?p=11819>